

**УКРАЇНСЬКА ІНЖЕНЕРНО-ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ
ЕНЕРГЕТИКИ, ЕНЕРГОЗБЕРІГАЮЧИХ ТЕХНОЛОГІЙ І АВТОМАТИЗАЦІЇ ЕНЕРГЕТИЧНИХ
ПРОЦЕСІВ**

Кафедра філософії, українознавства і політології

**СИЛАБУС
ФІЛОСОФСЬКО-УКРАЇНОЗНАВЧІ СТУДІЇ**

Харків 2020

Кафедра	Кафедра філософії, українознавства і політології Department of Philosophy, Ukrainian Studies and Political Science Посилання на сайт кафедри http://uip.uipa.edu.ua/
Назва навчальної дисципліни	Філософсько-українознавчі студії Philosophy and Ukrainian Studies Навчальна дисципліна ведеться українською мовою
Рівень вищої освіти	Молодший бакалавр
Викладач (-і)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Канд. філос. наук Воловчук Наталія Миколаївна (лекції, практичні заняття); профайл викладача: контактний телефон: 096 35 25 529 електронна пошта: inet2010adres@gmail.com 2. Канд. іст. наук Тавшунський Олег Михайлович (лекції, практичні заняття); профайл викладача: http://uip.uipa.edu.ua/?page_id=22 контактний телефон: +380577337924; електронна пошта: oleg.tavshunskiy@uipa.edu.ua 3. Канд. іст. наук, доц. Щербина Ірина Володимирівна; профайл викладача: https://scholar.google.com.ua/citations?user=4txneWAAAAAJ&hl=uk контактний телефон: 733-79-78; електронна пошта: shcheririna63@gmail.com
Сторінка дисципліни в системі дистанційної освіти УПА	http://do.uipa.edu.ua/course/index.php?categoryid=31
Консультації	Воловчук Наталія Миколаївна – ауд. 308/1 Тавшунський Олег Михайлович – в ауд. 308/1

Щербина Ірина Володимирівна – в ауд. 320/1

Онлайн-консультації:

Воловчук Наталія Миколаївна : усі запитання можна надсилати на електронну пошту

Воловчук Н.М.

Тавшунський Олег Михайлович : запитання надсилати на електронну пошту -

oleg.tavshunskiy@uipa.edu.ua або через <http://do.uipa.edu.ua>

Щербина Ірина Володимирівна : усі запитання можна надсилати на електронну пошту

Щербини І.В.

1. Анотація курсу.

Мета курсу – синтезувати основні факти і закономірності кількох наук в єдину систему світоглядних знань молоді, формувати культуру мислення, творчі здібності майбутнього спеціаліста на основі глибокого розуміння всієї культурної спадщини, адже сучасний спеціаліст повинен мати не тільки фундаментальні, професійні знання, але передусім бути особистістю.

Основне завдання дисципліни – сформувати всебічно розвинену, творчу людину з яскраво вираженою індивідуальністю, здатну розв'язувати завдання загальнокультурної компетентності людини, що виходить за рамки її професійної сфери; працювати в умовах ділового, соціального та культурного середовища, яке постійно змінюється; дотримуватися встановлених норм поведінки; критично мислити; виробляти відповідальні, адекватні рішення; керувати собою та членами команди; ефективно спілкуватися; обирати відповідні форми і засоби ділової комунікації; правильно оцінювати етичні сторони професійних проблем.

Навчальна дисципліна «Філософсько-українознавчі студії» є інтегрованою і складається з двох змістових модулів: «Змістовий модуль 1 Історико-філософські проблеми буття, пізнання та суспільства»; «Змістовий модуль 2. Моральні, культурні, наукові цінності і досягнення українського суспільства в процесі історико-культурного розвитку».

Змістовий модуль 1. Історико-філософські проблеми буття, пізнання та суспільства ставить за мету дати загальне уявлення про філософію яка є автономним засобом самовизначення людини (суспільства) в дійсності; актуалізувати її змістовний і методологічний потенціал стосовно особистісних, соціальних і професійних кваліфікацій студенті.

Змістовий модуль 2. Моральні, культурні, наукові цінності і досягнення українського суспільства в процесі історико-культурного розвитку ставить за мету формування системи знань про закономірності національного історико-культурного процесу, основні досягнення вітчизняної культури, засвоєння загальнолюдських та національних культурних цінностей, збагачення духовного світу, формування моральних і естетичних культурних цінностей, формування моральних і естетичних потреб та здатності зберігати і охороняти культурні здобутки України.

Опанування студентами навчальним матеріалом курсу сприятиме формуванню загальних компетентностей:

К 02 Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

К 09 Здатність забезпечити формування у здобувачів освіти цінностей громадянськості і демократії.

2. Метою вивчення навчальної дисципліни є

- дати загальне уявлення про філософію яка є автономним засобом самовизначення людини (суспільства) в дійсності; актуалізувати її змістовний і методологічний потенціал стосовно особистісних, соціальних і професійних кваліфікацій студентів та удосконалити загальні компетентності;

- формування системи знань про закономірності національного історично-культурного процесу, основні досягнення вітчизняної культури, засвоєння загальнолюдських та національних культурних цінностей, збагачення духовного світу, формування моральних і естетичних культурних цінностей, формування моральних і естетичних потреб та здатності зберігати і охороняти культурні здобутки України.

3. Завдання навчальної дисципліни:

- показати місце, роль філософії в культурі та суспільстві, її зміст і значення для людини.
- ознайомити з історичними етапами і формами існування філософії, охарактеризувати особливості та основні напрямки сучасної філософії.

- дати розгорнуте уявлення про основні розділи філософського знання і сучасні проблеми філософської теорії. продемонструвати категоріальний і методологічний апарат філософської рефлексії, розкрити її ціннісно-раціональний і гуманітарний характер.

- прищепити смак до читання і розуміння класичних і сучасних філософських текстів.

- допомогти придбати і розвинути: навички філософсько-грамотного аналізу та оцінки природних, культурних та соціальних явищ.
- визначити передумови та засади культури, її виникнення, тенденції розвитку та основні закономірності функціонування;
 - розглянути багатовікову історію вітчизняної культури, розкрити основні етапи її розвитку;
 - розкрити специфіку української культури, визначити її місце і роль у сучасному світовому культурному просторі;
 - сприяти збагаченню духовного світу студентів, зростанню інтересу до самостійного творчого осмислення культурної спадщини, власній участі в культурному будівництві в Україні;
- визначити особливості та тенденції розвитку вітчизняної культури ХХІ ст., дати аналіз стану сучасних течій, молодіжних субкультур та контркультурних відгалужень.

3. Формат навчальної дисципліни: змішаний (blended) – атестований курс, що має супровід у системі дистанційної освіти.

4. Результати навчання

Очікувані результати навчання (ПР)	Складові результатів навчання
<p>ПР 02. Аналізувати суспільно й особистісно значущі світоглядні проблеми, усвідомлювати цінність захисту незалежності, територіальної цілісності та демократичного устрою України</p> <p>ПР 04. Володіти культурою мовлення, обирати оптимальну комунікаційну стратегію у спілкуванні з групами та окремими особами</p>	<p>ПР 02.1 відтворювати основні філософські концепції розуміючи їх місце в культурних, наукових та релігійних картинах світобудови.</p> <p>ПР 02.2 пояснювати сенс взаємин духовного і тілесного, біологічного та соціального начал в людині, ставлення людини до природи і сучасних протиріч існування людини в ній з урахуванням існуючих філософських позицій.</p> <p>ПР 02.3 пояснювати роль науки і культури в розвитку цивілізації, у взаємодії науки і техніки на основі аналізу</p>

Очікувані результати навчання (ПР)	Складові результатів навчання
	<p>існуючих філософських концепцій.</p> <p>ПР 04.1 формулювати і відстоювати власну позицію в режимах індивідуального роздуму, діалогу, полеміки, дискусії.</p> <p>ПР 04.2 відтворювати та аналізувати сучасні соціальні і етичні проблеми.</p> <p>ПР 04.3 пояснювати умови формування особистості, її свободи, відповідальності за збереження життя, природи, культури з урахуванням існуючих філософських позицій.</p>

5. Обсяг курсу

Види навчальних занять	Кількість годин (кредитів)	Форми поточного та підсумкового контролю
Лекції	34	Опитування
Практичні заняття	38	Виконання вправ, та завдань, науковий практикум, виступ з науковою доповіддю, демонстрація презентацій
Самостійна робота	108	Тестування, написання тез наукової доповіді, опрацювання літератури, підготовка до підсумкового контролю
Разом	180 (6 кредитів)	Підсумковий контроль: залік, іспит

6. Ознаки навчальної дисципліни:

Навчальний рік	Курс (рік навчання)	Семестр	Спеціальність (спеціалізація), освітня програма	Нормативна/ вибіркова
2020/2021	2	4 (весна)	015.33 Професійна освіта (Енергетика, електротехніка та електромеханіка), 015.34 Професійна освіта (Машинобудування), 015.37 Професійна освіта (Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології))	нормативна (Н)

7. Пререквізити.

Історичні та соціально-політичні студії.

8. Постреквізити.

Теоретико-прикладні основи права та загалом усі дисципліни, оскільки ґрунтовна гуманітарна підготовка є базовим складником ефективного навчання й професійної діяльності

9. Технічне й програмне забезпечення та/або обладнання. Наявність оболонки Moodle для роботи в системі дистанційного навчання. Використання проєктора.

10. Політики курсу.

Академічна доброчесність. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Реагування на порушення академічної доброчесності відповідно до положень (Положення про академічну доброчесність в УПА <http://www.uipa.edu.ua/ua/general-information/normatyvni-dokumenty?id=3052>; Положення про академічну доброчесність при виконанні письмових робіт здобувачами освіти Української інженерно-педагогічної академії <http://www.uipa.edu.ua/ua/general-information/normatyvni-dokumenty?id=3052>).

Відвідування занять. Очікується, що всі студенти/ки відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. За об'єктивних причин (хвороба, працевлаштування тощо) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням з керівником курсу. У будь-якому випадку студенти/ки зобов'язані дотримуватися термінів, визначених для виконання всіх видів письмових робіт, передбачених курсом.

Політика виставлення балів. **Згідно із змістовим модулем** враховуються бали за такі види робіт: виступ з науковою доповіддю, який супроводжується презентацією; виконання вправ і завдань на практичних заняттях; науковий практикум; робота в системі ДО. При цьому недопустимими є пропуски (крім поважних причин) та запізнення на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях, не пов'язаних з навчанням; списування; несвоєчасне виконання поставленого завдання. Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та виконання практичних завдань під час заняття.

11. Календарно-тематичний план (схема) навчальної дисципліни

№ тижня	Вид і номер занять	Тема заняття або завдання на самостійну роботу	К-ть годин
----------------	---------------------------	---	-------------------

№ тижня	Вид і номер занять	Тема заняття або завдання на самостійну роботу	К-ть годин
Змістовий модуль № 1. Історико-філософські проблеми буття, пізнання та суспільства			
1	Лекція 1	Світогляд та філософія	2
	Лекція 2	Історичні типи філософствування: Стародавній світ, доба Середньовіччя та Відродження.	2
	Практичне заняття 1	Світогляд та філософія.	2
	Практичне заняття 2	Філософія Стародавнього світу.	2
	Самостійна робота 1	- Виконання завдань, направлених на покращення навичок самоорганізації навчальної діяльності. - Анотація, конспектування додаткової літератури	13

№ тижня	Вид і номер занять	Тема заняття або завдання на самостійну роботу	К-ть годин
2	Лекція 3	Історичні типи філософствування: Новий час та класична доба	2
	Лекція 4	Історичні типи філософствування: сучасна доба	2
	Практичне заняття 3	Філософія Середньовіччя, Відродження та Нового часу	2
	Практичне заняття 4	Німецька класична філософія	2
	Самостійна робота 2	- Виконання завдань, направлених на покращення навичок самоорганізації навчальної діяльності. - Анотація, конспектування додаткової літератури	13
3	Лекція 5	Філософська проблема буття, як основа пізнання та моралі	2
	Лекція 6	Філософські проблеми духу: аналіз свідомості.	2
	Практичне заняття 5	Сучасна світова філософія.	2
	Практичне заняття 6	Філософська проблема буття	2
	Практичне заняття 7	Філософська проблема свідомості.	2
	Самостійна робота 3	- Виконання завдань, направлених на покращення навичок самоорганізації навчальної діяльності. - Анотація, конспектування додаткової літератури	13
3	Лекція 7	Філософські проблеми духу: аналіз пізнання та науки.	2

№ тижня	Вид і номер занять	Тема заняття або завдання на самостійну роботу	К-ть годин
	Лекція 8	Соціальна філософія: проблеми людини, суспільства, культури і цивілізації	2
	Практичне заняття 8	Філософська проблема пізнання.	2
	Практичне заняття 9	Філософський аналіз науки.	2
	Практичне заняття 10	Соціальна філософія: проблеми людини, суспільства, культури і цивілізації	2
	Самостійна робота 4	- Виконання завдань, направлених на покращення навичок самоорганізації навчальної діяльності. - Анотація, конспектування додаткової літератури	15
Разом за модуль № 1 – 90 год. : (лекцій – 16 год., ПЗ – 20 год., СР – 54 год.)			90
Змістовий модуль № 2. Моральні, культурні, наукові цінності і досягнення українського суспільства в процесі історико-культурного розвитку			
1	Лекція 1	Культура як суспільне явище	2
	Практичне заняття 1	Культура як суспільне явище	2
	Самостійна робота 1	Опрацювання літератури за темою ЛК1, підготовка до ПЗ1, робота з конспектом ЛК1	4
	Лекція 2	Витоки української культури: від палеоліту до ранньослов'янського періоду	2
	Практичне заняття 2	Витоки української культури: від палеоліту до ранньослов'янського періоду	2
	Самостійна робота 2	Опрацювання літератури за темою ЛК2, підготовка до ПЗ2,	4

№ тижня	Вид і номер занять	Тема заняття або завдання на самостійну роботу	К-ть годин
		робота з конспектом ЛК2	
2	Лекція 3	Матеріальна та духовна культура Київської Русі та Галицько-Волинського князівства	2
	Практичне заняття 3	Матеріальна та духовна культура Київської Русі та Галицько-Волинського князівства	2
	Самостійна робота 3	Опрацювання літератури за темою ЛК3, підготовка до ПЗ3, робота з конспектом ЛК3	4
	Лекція 4	Гуманістичні тенденції доби Відродження в Україні (XIV - I пол. XVII ст.)	2
	Практичне заняття 4	Гуманістичні тенденції доби Відродження в Україні (XIV - I пол. XVII ст.)	2
	Самостійна робота 4	Опрацювання літератури за темою ЛК4, підготовка до ПЗ4, робота з конспектом ЛК4	4
3	Лекція 5	Феномен культури українського бароко (II пол. XVII – XVIII ст.)	2
	Практичне заняття 5	Феномен культури українського бароко (II пол. XVII – XVIII ст.)	2
	Самостійна робота 5	Опрацювання літератури за темою ЛК5, підготовка до ПЗ5, робота з конспектом ЛК5	4
	Лекція 6	XIX ст. в історії української культури. Національно-культурне відродження	2
	Практичне заняття 6	XIX ст. в історії української культури. Національно-культурне відродження	2

№ тижня	Вид і номер занять	Тема заняття або завдання на самостійну роботу	К-ть годин
	Самостійна робота 6	Опрацювання літератури за темою ЛК6, підготовка до ПЗ6, робота з конспектом ЛК6	4
4	Лекція 7	Особливості української культури початку ХХ ст.	2
	Практичне заняття 7	Особливості української культури початку ХХ ст.	2
	Самостійна робота 7	Опрацювання літератури за темою ЛК7, підготовка до ПЗ7, робота з конспектом ЛК7	4
	Лекція 8	Розвиток української культури наприкінці 1930-х – початку 1980-х рр.	2
	Практичне заняття 8	Розвиток української культури наприкінці 1930-х – початку 1980-х рр.	2
	Самостійна робота 8	Опрацювання літератури за темою ЛК8, підготовка до ПЗ8, робота з конспектом ЛК8	4
	Лекція 9	Особливості та характерні риси українського соціокультурного простору у наш час	2
	Практичне заняття 9	Особливості та характерні риси українського соціокультурного простору у наш час	2
	Самостійна робота 9	Опрацювання літератури за темою ЛК9, підготовка до ПЗ9, робота з конспектом ЛК9	4
	Самостійна робота 10	Підготовка до екзамену	18

№ тижня	Вид і номер занять	Тема заняття або завдання на самостійну роботу	К-ть годин
<i>Разом за модуль № 2 – 90 год (лекцій – 18 год, ПЗ – 18 год, СР – 54 год)</i>			90
ВСЬОГО ЗА КУРС	Лекції		34
	Практичні заняття		38
	Самостійна робота		108
	ВСЬОГО (6 кредитів)		180

12. Система оцінювання та вимоги

Загальна система оцінювання: навчальна дисципліна оцінюється за 100-бальною шкалою.

Шкала оцінювання з навчальної дисципліни

№	Види робіт здобувача	Оцінка
1.	Складання конспекту лекцій	0-4
2.	Виконання практичних завдань під час практичних занять, яке демонструє усні та письмові навички володіння матеріалом під час: <ul style="list-style-type: none"> • виступу з доповідями; • публічної демонстрації презентацій; • участі в експрес-опитуванні; 	0-3 0-4

	<ul style="list-style-type: none"> • виконання письмових завдань. • складання словника термінів іноземною мовою 	0-3 0-3 0-2
3.	<p>Формування портфоліо:</p> <ul style="list-style-type: none"> • складання словника термінів іноземною мовою; • виконання письмових завдань на удосконалення самоорганізації, • робота з інформаційними джерелами (текстовим та відеоматеріалом), • підготовка презентацій та усних доповідей 	0-6 0-8 0-8 0-8
4.	Самостійне виконання завдань на сайті дистанційної освіти	0-25
ПК	Іспит	0-27
	Всього за навчальну дисципліну	0-100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Підсумкова оцінка	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою (екзамен)	Оцінка за національною шкалою (залік)
90 – 100	A	відмінно	зараховано

82–89	B	добре	незараховано
74–81	C		
64–73	D	задовільно	
60–63	E		
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	
0–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	

Умови допуску до підсумкового контролю за модулями:

- 1) Самостійне виконання завдань через систему дистанційного навчання.
- 2) Виконання вправ і завдань на практичних заняттях або їх відпрацювання.
- 3) Демонстрація усних навичок володіння матеріалом (виступ з доповіддю).
- 4) Роботу здобувача освіти впродовж модулю оцінено на 35 балів.

Критерії оцінювання кожного з видів робіт

Вид завдання	Критерії оцінювання
Складання конспекту лекцій	4 бала – студент склав конспект лекцій <i>під час проведення лекції</i>

Складання словника термінів іноземною мовою	2 бала - студент склав словник термінів іноземною мовою і у співбесіді з викладачем <i>довів розуміння суті</i> термінів
Виступ з презентацією	4 балів – студент розробив слайди, які <i>найбільш повно</i> відображають тему, матеріал <i>логічно структуровано</i> , за необхідності ілюстровано, презентація <i>публічно</i> представлена на практичному занятті перед групою
Доповідь	3 бала – студент <i>повністю розкрив</i> тему, <i>аргументував</i> свою позицію та <i>публічно</i> виступив з доповіддю перед групою
Участь в експрес опитуванні	3 бала – <i>систематична</i> участь в обговоренні теоретичних питань
Виконання письмових вправ	3 бала студент отримує за <i>правильне</i> виконання вправ на кожному практичному занятті
Формування портфолію	30 балів – студент <i>вчасно</i> сформував електронну теку за <i>кожною</i> опрацьованою темою; всі матеріали <i>структуровані</i> за розділами; наявні матеріали, які підтверджують <i>самостійну роботу</i> над темами курсу
Складання тестів в системі ДО	25 балів – студент дав <i>правильні</i> відповіді на всі тестові завдання в системі ДО

13. Питання до іспиту за модулем №1

1. Поняття світогляду. Історичні типи світогляду. Предмет філософії.
2. Основне питання та методи філософії.
3. Функції філософії.
4. Основні етапи розвитку стародавньої філософії та їх загальна характеристика.
5. Досократівський період розвитку античної філософії.
6. Класичний період розвитку античної філософії.
7. Пізньоантичний період розвитку античної філософії.
8. Патристика та рання схоластика доби Середньовіччя.
9. Номіналізм, реалізм та концептуалізм філософії доби Середньовіччя та проблема співвідношення віри та розуму в філософії доби Середньовіччя.
10. Основні риси філософії доби Відродження та соціально-політичні погляди М. Макіавеллі.
11. Філософське вчення протестантизму доби Відродження та соціальні утопії доби Відродження.
12. Позитивні і негативні наслідки введення християнства для розвитку філософської думки Київської Русі.
13. Емпіризм і гносеологія Ф. Бекона.
14. Раціоналізм і дуалізм Р. Декарта.
15. Суб'єктивний ідеалізм Дж. Берклі,
16. Агностицизм Д. Юма.
17. Сенсуалізм Дж. Локка та соціально-політична філософія Дж. Локка.
18. Номіналізм Т. Гоббса та соціально-політична філософія Т. Гоббса,
19. Вчення про субстанцію Б.Спінози.
20. Монадологія та панлогізм Г. Лейбніца
21. Політичні погляди французьких філософів епохи Просвітництва.
22. Філософські погляди І. Канта.
23. Суб'єктивний ідеалізм Й. Фіхте та філософія «тотожності» Ф. Шеллінга.
24. Об'єктивний ідеалізм і діалектика Г. Гегеля.
25. Філософія А. Шопенгауера
26. Філософія Ф. Ніцше.
27. Філософія інтуїтивізму А. Бергсона.
28. Антропологічна філософія Л.Фейєрбаха.
29. Матеріалістична концепція марксизму.

30. Філософські погляди Г.С. Сковороди.
31. Українська національна філософія
32. Філософія українського лібералізму XIX - XX ст.
33. Філософія прагматизму.
34. Психологія З. Фрейда та К.Г. Юнга
35. Філософія неопрагматизму.
36. Релігійний та атеїстичний напрямки філософії екзистенціалізму.
37. Позитивізм О.Конта, Д.Мілля та Г.Спенсера.
38. Неопозитивізм та постпозитивізм.
39. Релігійна філософія XIX - XX ст.
40. Феноменологія та герменевтика, основні ідеї та представники.
41. Філософія структуралізму та постмодернізму.
42. Філософський зміст проблеми буття.
43. Проблема буття в античній філософії.
44. Проблема буття в філософії доби Середньовіччя та Відродження..
45. Проблема буття в західноєвропейській філософії Нового часу.
46. Проблема буття в релігійній філософії (кінець XIX- початок XX ст.).
47. Проблема буття у XIX-XX ст.
48. Свідомість, її структура та джерело.
49. Свідоме і несвідоме в структурі особистості.
50. Пізнання як предмет філософського аналізу.
51. Пізнавальні здібності людини
52. Наукова раціональність.
53. Методи і форми наукового пізнання.
54. Проблема істини в науковому пізнанні.
55. Становлення філософських уявлень про людину.
56. Співвідношення біологічного і соціального в людині.
57. Поняття «людина», «індивід», «індивідуальність», «особистість». Проблема соціалізації особистості.
58. Філософія історії як напрям філософського знання. Проблема суспільного прогресу.
59. Культура як соціальне явище: поняття, функції.

60. Цивілізація як соціокультурне явище.

Питання до іспиту за модулем № 2

1. Поняття і сутність культури. Структура та функції культури.
2. Українська культура як соціально-історичне явище. Періодизація історії української культури.
3. Найдавніші пам'ятки мистецтва на території України. Передслов'янська доба.
4. Культура скіфської доби.
5. Античні впливи. Грецькі колонії. Римський час.
6. Слов'янська доба. Міфологія і мистецтво східних слов'ян.
7. Культура Київської Русі. Християнство як чинник нових культурних процесів.
8. Розвиток освіти та наукових знань в Київській Русі.
9. Давньоруська література: провідні види та жанри. «Слово про закон і благодать» Іларіона, «Слово о полку Ігоревім».
10. Літописання як особливий та своєрідний жанр літератури Київської Русі.
11. Визначні архітектурні пам'ятки Київської Русі.
12. Культура Галицько-Волинського князівства.
13. Особливості культури України в польсько-литовську добу.
14. Умови розвитку національно-культурного та релігійного життя в Україні XIV-XVI ст.
15. Ренесансно-реформаційні ідеї в українській культурі.
16. Розвиток освіти і науки в XIV – першій половині XVII ст.
17. Братства та їх роль у розвитку української культури.
18. Полемічна література в Україні. Іван Вишенський.
19. Розвиток друкарства в Україні. Першодрукар Іван Федоров.
20. Архітектура і мистецтво в XIV – першій половині XVII ст.
21. Роль козацтва в розвитку української культури. Козацькі літописи.
22. Українські народні думи та пісні XV-XVII ст., їх тематика та особливості. Кобзарство.
23. Роль Києво-Могилянської академії в розвитку української культури.
24. Особливості культури українського бароко.
25. Г.С. Сковорода – визначний філософ і поет.
26. Архітектура і мистецтво у другій половині XVII-XVIII ст.
27. Музична та театральна культура XVIII ст. Вертепна драма.
28. Український живопис кінця XVIII – початку XIX ст.

29. Умови та причини виникнення процесу національно-культурного відродження в Україні в ХІХ ст.
30. Харківський університет та його роль у розвитку української культури.
31. Кирило-Мефодіївське товариство та його роль у культурному розвитку України.
32. Т.Г. Шевченко – видатний український митець.
33. Класицизм і романтизм в українській культурі ХІХ ст.
34. Розвиток літератури у ХІХ ст. Початки журналістики.
35. Українська театральна культура другої половини ХІХ ст.
36. Розвиток освіти в другій половині ХІХ ст. Недільні школи. Поширення освіти, відкриття народних училищ.
37. Українське образотворче мистецтво другої половини ХІХ ст.
38. І.Я. Франко як митець і дослідник української культури.
39. Громади. Їх культурно-просвітницька діяльність.
40. «Руська трійця» та її діяльність на ниві культури.
41. Внесок Лесі Українки в розвиток української культури.
42. Внесок М. Лисенка в розвиток української музики ХІХ ст.
43. Розвиток науки та філософської думки. Наукові товариства та їх роль у розвитку науки на початку ХХ ст.
44. Українська культура доби революцій та Першої світової війни.
45. «Українізація» 1920-х років як соціокультурний процес.
46. Художньо-творчі угруповання 20-х років ХХ ст. та їх роль у розвитку української культури.
47. Український театр 20-30-х років ХХ ст. Лесь Курбас.
48. О. Довженко та український кінематограф.
49. М. Хвильовий в українській культурі 1920-х років.
50. Досягнення і втрати української культури 1930-х років. «Розстріляне відродження».
51. Культурне життя в роки Другої світової війни.
52. «Відлига» в українській культурі 60-х років ХХ ст. Рух «шістдесятників».
53. Суспільно-культурна ситуація в Україні у 70-80-х роках ХХ ст.
54. Проблеми культурного відродження в умовах державної незалежності.
55. Співучасть України у міжнародному культурному житті. Культура української діаспори.

14. Рекомендована література та інформаційні ресурси

за модулем №1

Основна (базова) література

1. Філософія: підручник / О.Г. Данильян, О.П. Дзьобань. - 3-те вид., переробл. – Харків: Право, 2020. – 432 с.
2. Філософія : підручник : для студентів вищ. навч. закл. / Л. В. Губерський, В. П. Андрущенко, А. О. Баумейстер, І. С. Добронравова, В. В. Ільїн ; худож.-оформ. О. Д. Кононученко ; за ред. Л. В. Губерський. – Вид. 2-ге, перероб. і допов. – Харків : Фоліо, 2018. – 620, [1] с.
3. Кривуля О. М. Філософія: Навчальний посібник. – Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2010. – 592 с. Електронний ресурс: <http://ekhnuir.univer.kharkov.ua/handle/123456789/1646>
4. Петрушенко В.Л.Філософія: Навчальний посібник. - ТЗОВ НВФ "Магнолія плюс", 2006. - 243 с. Електронний ресурс: <https://res.in.ua/viktor-leontijovich-petrushenko-filosofiya-navchalenij-posibni.html>
5. Філософія як історія філософії.: Підручник. / За. Ред. Ярошовця В. І. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 648 с. Електронний ресурс: https://www.studmed.ru/bichko-ak-bichko-v-tabachkovskiy-vg-yaroshovec-v-filosofya_b40f9fede48.html

Додаткова (допоміжна) література

1. Філософія: хрестоматія (від витоків до сьогодення): навч. посіб. / за ред. акад. НАН України Л.В. Губерського. – К.: Знання, 2012. Електронний ресурс: <https://coollib.com/b/310955/read>
2. Філософія. Хрестоматія. Навч. посіб. / За ред. Дротянко Н.Г., Матюхіної О.А., Онопрієнко В.І. – Київ. Видавництво Національного авіаційного університету, 2009. – 244 с.
3. Рассел Бертран. Історія західної філософії. — К., 1995. — 759 с. Електронний ресурс: <http://litopys.org.ua/russel/rus.htm>

Інформаційні ресурси

1. http://www.krotov.info/lib_sec/05_d/dek/dekart_1_077.htm
2. <http://www.philsci.univ.kiev.ua/biblio/lacatos.html>
3. <http://www.stomfaq.ru/mishele-fuko-volya-k-istine-po-tu-storonu-znaniya-vlasti-i-sek/index23.html>
4. <https://www.libfox.ru/307380-28-karl-popper-nishcheta-istoritsizma.html#book>
5. https://www.e-reading.club/bookreader.php/83597/Nicshe_-_Veselaya_nauka.html

6. [https://www.e-reading.club/bookreader.php/88722/Shopengauer - Mir_kak_volya_i_predstavlenie.html](https://www.e-reading.club/bookreader.php/88722/Shopengauer_-_Mir_kak_volya_i_predstavlenie.html)
7. <http://litopys.org.ua/russel/rus.htm>

За модулем № 2

Основна (базова) література

1. Білоцерківський В.Я., Шейко В.М. Історія української культури. Навч. посіб. К.: Знання, 2009. – 413с.
2. Історія української культури: навчальний посібник для студентів вищих навч. закладів/ Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України; ред. О. Ю. Павлова. - 2-е вид. перероб. та доп.. - Київ: Центр учбової літ., 2019. - 340 с.
3. Історія української культури: навч.-метод. посіб. для студ. денної та заоч. форм навч. інж. та інж.-пед. спец./ Укр. інж.-пед. акад., Каф. філософії, українознавства і політології; упоряд.: І. В. Щербина, О. М. Тавшунський. - Харків: УПА, 2018. - 132 с.
4. **Історія світової та української культури:** Підручник для вищ. закл. світи / В.А. Греченко та ін. К.: Літера ЛТД, 2005. – 464с.
5. Шейко В. М., Тишевська Л. Г. Історія української культури. К.: Кондор, 2006. – 258 с.

Додаткова (допоміжна) література

1. Баран В.Д., Баран Я.В. Походження українського народу. К., 2002. – 403 с.
2. Брайчевський М.Ю. Утвердження християнства на Русі. К., 1983.
3. Відейко М.Ю. Трипільська цивілізація. К., 2003. – 184 с.
4. Грушевський М.С. Історія української літератури. К., 1993. – Т. II. – 264 с.
5. Залізник Л. Л. Первісна історія України. К., 1999. – 263 с.
6. Лозко Г. Українське народознавство. Харків, 2005. – 469 с.
7. Минуле українського театру / І.О. Мар'яненко. К.: Мистецтво, 1953. – 180с.

8. Михайлов Б. Кам'яна Могила – світова пам'ятка стародавньої культури в Україні. К., 2003. – 152 с.
9. Нечуй-Левицький І. Світогляд українського народу. К., 1993. – 87 с.
10. Овсійчук В.А. Майстри українського бароко. Жовківський художній осередок. К.: Наукова думка, 1991. – 338с.
11. Рыбаков Б.А. Язычество древних славян. М., 1981. – 608 с.
12. Українське бароко та європейський контекст: Архітектура, образотворче мистецтво, театр і музика. К.: Наукова думка, 1991. – 256 с.
13. Українці: народні вірування, повір'я, демонологія / Упор., прим. та біогр. нариси А.П. Пономарьова та ін. 2-е вид. К.: Либідь, 1991. – 640с.

Інформаційні ресурси

<http://do.uipa.edu.ua/course/index.php?categoryid=31>

Зміст силабусу відповідає робочій програмі навчальної дисципліни.

Завідувачка кафедри _____ Ірина ЩЕРБИНА

Філософсько-українознавчі студії

Назва дисципліни	Мета	Завдання	Загальні компетентності	Спеціальні (фахові) компетентності	Очікувані результати навчання (ПР)	Складові результатів навчання
1	2	3	4	5	6	7
ФУС	дати загальне уявлення про філософію яка є автономним засобом самовизначення людини (суспільства) в дійсності, актуалізувати її змістовний і методологічний потенціал стосовно особистісних, соціальних і професійних кваліфікацій студентів	Показати місце, роль філософії в культурі та суспільстві, її зміст і значення для людини. Ознайомити з історичними етапами і формами існування філософії, охарактеризувати особливості та основні напрямки сучасної філософії. Дати розгорнуте уявлення про основні розділи філософського знання і сучасні проблеми філософської теорії. Продемонструвати категоріальний і методологічний апарат філософської рефлексії, розкрити її ціннісно-раціональний і гуманітарний характер. Прищепити смак до читання і розуміння класичних і сучасних філософських текстів. Допомогти придбати і розвинути: навички філософськи-грамотного аналізу та оцінки природних,	<p>К 02 Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>К 09 Здатність забезпечити формування у здобувачів освіти цінностей громадянськості і демократії.</p>		<p align="center">015 Професійна освіта (015.31 Професійна освіта (Будівництво та зварювання), 015.33 Професійна освіта (Енергетика, електротехніка та електромеханіка), 015.34 Професійна освіта (Машинобудування), 015.37 Професійна освіта (Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології))</p> <p>ПР 02. Аналізувати суспільно й особистісно значущі світоглядні проблеми, усвідомлювати цінність захисту незалежності, територіальної цілісності та демократичного устрою України</p> <p>ПР 04. Володіти культурою мовлення, обирати оптимальну комунікаційну стратегію у спілкуванні з групами та окремими особами</p>	<p>ПР 02.1 відтворювати основні філософські концепції розуміючи їх місце в культурних, наукових та релігійних картинах світобудови.</p> <p>ПР 02.2 пояснювати сенс взаємин духовного і тілесного, біологічного та соціального начал в людині, ставлення людини до природи і сучасних протиріч існування людини в ній з урахуванням існуючих філософських позицій.</p> <p>ПР 02.3 пояснювати роль науки і культури в розвитку цивілізації, у взаємодії науки і техніки на основі аналізу існуючих філософських концепцій.</p> <p>ПР 04.1 формулювати і відстоювати власну позицію в режимах індивідуального роздуму, діалогу, полеміки, дискусії.</p> <p>ПР 04.2 відтворювати та аналізувати сучасні соціальні і етичні проблеми.</p> <p>ПР 04.3 пояснювати умови формування особистості, її свободи, відповідальності за збереження життя, природи, культури з урахуванням існуючих філософських позицій.</p>

Назва дисципліни	Мета	Завдання	Загальні компетентності	Спеціальні (фахові) компетентності	Очікувані результати навчання (ПР)	Складові результатів навчання
1	2	3	4	5	6	7
		культурних та соціальних явищ.				